

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kaza! József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Husvétii gondolatok.

„Ne féljete, én vagyok: békesség nektek!”

A meghalt s eltemetett Istenember feltámadt. Meggyőzte a halált, megtörte erejét. Isteni mindenhatóságánál fogva kiemelkedett a föld mélyéből: halottaiából feltámadt: Alleluja!

A világ mindenség legnagyobb csodája tehát megtörtént: önjerejéből támadt fel egy halott; s ez a halott a világ Üdvözítője, Jézus Krisztus.

Vége van tehát a nagy szenvedésnek, melynek még emléke is rettenetes. A mily megrázóan magasatosak a Szentlélek vezérelte Anyaszentegyháznak, főleg ez utóbbi napokban előirt, szertartásai: oly való lelkesedés s igaz öröm áradozik husvét ünnepén. Krisztus dicső feltámadásának minden megütlése újabb boldogsággal tölti el bennünket. Sokszor megütlük már e fenséges napot, mégis mindig új ez nekünk. Évről-évre újabb lelkiszedést önt szívére, újabb emelkedésre hozza keblünket. Hisz ez a tiszta boldogság napja.

Feltámadt Krisztus e napon: Alleluja!

Az emberi nem megváltása Krisztus halálával ugyan be volt fejezve, hiszen a gyalázat fáján haldokló Isten akjai elmondották a szót: beteljesedett; de ezen befejezésnek teljes megerősítésére, isteni tanainak végleges bebizonyítására szükséges volt a feltámadás.

De szükséges volt egyébért is.

Vége van a kinszenvedésnek, most már a jutalomra, a boldogságra van szükség. A jutalom nagysága tud csak bennünket nagy tettekkel lelkesíteni. Az isteni ju-

talnázás reménye ad csak erőt az Istent követő szenvedésre. Porig kell alázni a port, hogy ami isteni bennünk, megistenüljön. Hisz e világ Golgothájának keserves útját kellett megjárni az Istenembernek is, hogy feltámadhasson.

Tiszta a tan, világos a példa. Teljesen új tan ez, mely az égől szállt alá, s a földről emelkedett föl. Az ember szenvedése a földről való — a másvilágra is innét jutott — s csakis ez az egyetlen, mi méltó az éghez. Meg volt a földön már az első bűn óta, de értékét nem ismerte az ember. Egy Istennek kellett ez elrejtett kincsét példája fényével feltárni. És Krisztus feltárta, sőt feltámadásával teljes fényébe helyezte.

De nemcsak feltárni: megnemesíteni is kellett a föld e megvetett szülöttét. Hisz Krisztus előtt is szenvedett az ember: szenvedése az maradt; a mai szenvedés — az igazi tanítványé — nem szenvedés többé. Krisztus a példa ha szenvedünk, mint Krisztus: feltámadunk, mint Krisztus. Ez isteni tan világánál kell szenvednünk az isteni jutalom reményében.

Krisztus előtt, mint egyedüli rosszat került az ember a szenvedést, utána mint egyedüli jót szereti. A világ örömeiben, gyönyöreiben, képeiben remélte mindenki a boldogságot: Krisztus követője a szenvedésben, önmegtartózkodásban, gyötrelemben találja azt meg. A világ boldogsága szenvedést: Krisztus szenvedése boldogságot eredményez. Kénytelen az ember belátni, hogy a világ szenvedése lelki édesség. És mind ezt a világ Megváltójának feltámadása érlette meg.

A dicső feltámadás nélkül mi em-

berek nem értenék meg a megváltás titkát. Rejtve volna előttünk, hogy miért kellett az Isten Fiának közénk leszállnia, ha itt minden hatalmát elvesztette?! — Önkényt szenvedett, de azután önjerejéből dicsőséggel fel is támadt. És hogy feltámadhasson, s önmagával minket is feltámaszthasson: rendkívül sokat kellett szenvednie. Ennyit csak egy Istenember szenvedhet; szenvedése Istennek a szenvedése. Előírte, hogy Őt, az Isten Fiát, teremtményei kilökjék társaságukból: annyit helyet se adjanak neki a földön, Ki azt teremtette, amennyin meghalhatson. Az ég és föld Teremtője az ég és föld között halhat meg csupán. De összeköti a kettőt a kereszt.

Az elhaló Isten szíve az égbe fohászt küld hóhéruért, a földre vért hullatja; az égben békét, a földön lelki küzdelmet hoz létre. Így egyesül az ég a földel; az ég befogadja az embert, de csakis egy úton: a kereszt útján. — Az Isten vére tehát kiömlött s befestette a földet; az Isten irgalma égbe szállt s megbocsátott a földnek. A bűn hatalma megszűnt: erejét elvette az árthatlan isteni vér. S ennek boldog percze meghozta az igazi örömet, meghozta az igazi életet.

Az Isten szíve már kiszenvette az életadó halált: az ember már kitombolta a haláltadó életet. Krisztus már nem szenved többé, nem is szenvedhet: boldogsága örök. Legyőzte minden ellenét, de legyőzte a miénket is. Nem kell már tőle félnünk, most már csak boldogságot s békét áraszthat szívére. És e mai nap boldogsága s békéje tiszta s nemes. Ez az igazi boldogság, ez az igazi béke: égi boldogság, égi béke. Ilyet csak a feltámadt Isten adhat nekünk.

TÁRCSA.

Bankett alatt.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Írta: Idem.

... Főlemelte a gyöngyöző pezsgővel telt poharat, átható tekintete firkászva mélyedt a szomszédja szemébe, amint poharát oda kocszintá az övéhez: „Az Ön szép neje egészségére, kedves doktor!”

Viharos éjjennel esendültek össze a poharak, az asztal körül mozgás támadt, irigy pillantások löveltek a doktor felé, a kit im ez a hirneves újságíró, a vidékre kirándult kitűnő publicista eléggé föltűnően, bizalmasan kitűntet.

A kis Majer főhadnagy bosszusan pödörgette bajuszát.

„Bizarr ötlet, mormogta foga között, éppen a doktorral komázni! Hja, persze, akinek szép felesége van! Hm, nem esett ám a feje lágyára az öreg!”

... Hígyjék el Uraim —, vevé föl újból a szót a zsurmalista, — az obligát füstkarikákat eregetve fölfelé —, nem mindég a tetleges gonosztevők az elvetemültebbek! Vannak, a kik — hogy ugy mondjam — csak elméletileg gazemberek, akik észbeli tehetségüket használják csak föl a rosszra és ezek a gonoszabbak! Mert, míg a gyilkos, aki önkezével végez áldozatával, ezzel az igazságszolgáltatás kezébe adja magát és elítélhető, addig az agyafurt gazok ama másik osztálya nem maga ő, hanem fondorkodó eselszövényeivel az áldozatát kényszeríti, hogy ezt önmagán végrehajtsa. S míg lelke feketébb az ördögnél, külső énje annál megnyerőbb és nem ritka eset, hogy az ilyen ember kiváló társadalmi pozícióit, általános tisztelgetet képes kivívni. Magam is tudok egy ilyen esetet, melyet, ha megengedik — és itt könnyed főhajtással köszöntö meg a fölzuduló „Halljukot” —, tehát elmondok!”

„Mindannyiunkban —, kezdé az újságíró, rágyujtva egy illatos havannára — többé-kevésbé, a különféle érzések alapja a szeretet. Viszont a szeretet is többféle ágazhat és egyeseknél a szeretet e válfajai közül egy jut hathatósabban érvényre. Így van az, hogy némelyiknél a szülői szeretet, másoknál a szerelem, de igen csekély azok száma, akiknél az önzellen baráti érzés van jobban kifejlődve. Emberek, akik szeretet nélkül nőnek föl, egy jó barátban találják föl az egyént, akit a bennük fölhalmozódott és kifejezésre nem jutott szeretettel elhalmoznak. Nekem is volt egy ilyen igaz barátom, akit mindenek felett szerettem.”

Hogy milyen ember volt?

Nem volt közönséges ember! és ha igaz az, hogy az ellentétek vonzzák egymást, ugy nálunk ez a tétel teljesen érvényre jutott. Mert míg én a legmegátalkodottabb, realis nézeteket vallottam, addig az én barátom épp oly mértékben idealista volt. És ez volt a veszte!

Mert megdöndíthetetlen igazság az, hogy az idealisták a legszerencsétlenebb emberek, akik mindenkit jónak, mindent szépnek, az egész világot sugaras, szívirányos színekben látják és az első nagyobb csupás annál intenzívebben sújtja őket, mert elkészülve rá nem voltak. Ellenben a materialista, aki a dolgokat némileg a valódi színben látja, egy-egy csalódáson könnyebb szívvel esik át!

Barátom völegény is volt, ki mennyasszonyát imádtá a szó szoros értelmében, benne látta és találta föl az álmodott ideált, bízott benne mint Istenében és mert olyan nagyon bízott, azért kellett oly rutul megalatnia!

Uraim! Hogy az emberi elme minő gonoszra képes, az egyszerűen bámulatraméltó... En legalább a csodálót egy nemével tekintek az olyan nem közönséges gonosztevőre, aki zsenialis gáztettekre képes, csodálom benne az ügyességet, amivel, mint pók a hálójába került legyet, az

összebogozott complot közé keveredett áldoztatnak egy szurással a nyakát szegi!

A mennyasszony bátyjának volt egy jó barátja, aki szerette a leányt és iparkodott őt magának megszerezni. Holmi váltoalírássokkal, adóság kifizetéssel, meg más mi egyébben lekenyerezte magának a leányt bátyját, akivel együtt főztek ki galád terveket.

Milyenek voltak az előzmények, magam sem tudom; elég hozzá, hogy az a bizonyos fiatal ur egy alkalommal sértően nyilatkozott barátom mennyasszonyáról, annak jelenlétében.

Jól számítottak.

Az én embrem ostoba, idealis eszmékkel tömte magát tele és a bögyibe szedte azt a furcsa jelmondatot: „Van a becsület szentségében valami, ami a legszentebb, — a mások becsülete!” Hát ha az a más még az ő mennyasszonya!

A dolognak párba jött a vége, de nem közönséges párba jött!

Uraim! A párba jött maga, ámbár oktalan és káros kínóvása a társadalomnak — mégis méltánylandó akkor, amidőn valóban becsületkérdés forog koczán, de elítélendő és nevetséges akkor, amikor holmi kis karczalást az önéreztelen vagy büszkeséges párba jött akarunk reparálni! Vagy nem nevetséges-e —, ha egy túszurást, egy csekély vágást kezünkön orvossal akarunk gyógyítani?!

A felek tehát párba jött, még pedig amerikai párba jött állapotok meg! Nem szemtől-szembe, fegyveres kézzel álltak ki a porondra, erőt-erőhöz mérve, hanem a vak szerencsére bízta sorsuk eldőlét.

És a sors szeszélye, de tán inkább az emberi gonoszság, barátomnak juttatta a fekete golyót!

Mert, habár kézzelfogható bizonyosságom nincs is, mégis meg vagyok győződve arról, hogy abba a kosárba két fekete golyó került és mivel mint kihívónak, barátomnak jutott a húzás elsőbbsége, természetesen csak fekete golyó akadt a kezébe!

Felülmul ez minden földi boldogságot, minden földi békét. A tiszta boldogság napja ez.

Fönnáll a dicső kereszt, de csakis a kereszt. Krisztus nincs rajta többé; — fel-támadt!

A világmegváltás nagy munkája be van fejezve: beteljesedett. A meghalt s eltemetett Istenember feltámadt: Alleluja!

Varga Damján.

Helybeli és vidéki hírek.

Törvényhatósági közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én d. n. fél 4 órakor tartja közgyűlést és ugyanaznap lesz a közigazgatási bizottságnak is ülése.

Türr tábornok fia. Türr Raoult, Türr István tábornok, Baja nagynevű szülöttének fiát — a francia köztársaság elnöke a becsületrend tisztjévé nevezte ki — a párisi viláigiállításán szerzett érdemei elismeréséül. — Türr Raoul egy acetylén gyár igazgatója és ma is mint feltaláló szerepel e téren.

Tisztújítás a bajai szolgabírósnál. A múlt hó 30-án megtartott vármegyei közgyűlésen megválasztották: a Latinovics Gyula halálával megüresedett bajai szolgabírói állásra: Vojnits Maté bacsalmási fősolgabíró; b.-almási járási fősolgabíróvá: ifj. Szutrély Lipót bajai szolgabíró; bajai járási szolgabíróvá: Szabolcsévits Dusan jogszigorló ügyvéd-jelölt.

Hymen. Dr. Kopp István, a bacs-almási járásbírósegélyjelöltje, husvét hétfőjén tartja kezfogóját. Wiener Ilonka kisasszonnyal, Wiener Samu tekintélyes bacs-almási ügyvéd bajos és mivel lelkü leányával, — lapunk jelestollú munkatársának, Wiener Edith kisasszonynak nővérével.

Zákó Milán főispán. A király Zákó Milánt volt országgyűlési képviselőt — Pancsova és Versecz városok főispánjává kinevezte.

Halálozás. Kolosváry László helyben államoszó m. kir. honvéd-huszar hadnagyi súlyos vesztése érte. Atyja, Dr. Kolosváry János orvos-tudor életének 72-ik évében f. hó 2-án Kolozsvártól meghalt.

Uj szolgabíró. Németh Béla tb. szolgabíró, közigazgatási gyakornok, apatini szolgabíróvá választott meg.

Választások a megyei tisztikarban. A múlt hó 30-án megtartott vármegyei közgyűlésen megválasztották: I. o. I. aljegyzői állásra: Lánckör Antal; az I. o. II. aljegyzői állásra: Lederer Pál; II. o. I. aljegyzővé: Tripolszky Gyula főispáni titkár.

Tisztelgés. Stekler Samuel, a bajai izr. iskolák nyug. igazgatója f. hó 2-án érte meg születésének 70-ik évfordulóját. Ez alkalomból f. hó 2-án

a bajai izr. iskolák tanító testülete fölkereste az érdemes veterán, hogy üdvözléssel tolmácsolja. Mi is csatlakozunk az üdvözlőkhöz és kívánjuk, hogy soká éltesse Isten — testi és lelki épségben.

A „Bajai Kőröslőző Egyesület” közgyűlése. Az elmúlt hó 31-én tartotta a bajai kőröslőző egyesület évi közgyűlést, a következő programmal: Az elnöki jelentés egész terjedelmében tudomásul vételven, az abban foglalt indítványok elfogadtattak, és a telepen eszközölt munkálatok, úgy építkezések értékeinek véleményezése, valamint a beruházási és kezelési költségekre vonatkozó számadások megvizsgálására Müller József alelnök elnöklete alatt: Dr. Hegedűs Aladár, Dr. Bernhart János és Willmann János tisztá mérnök választmányi tagokból alakított bizottság küldetett ki. Dr. Bernhart János indítványára az elnöknek fúradtságos és áldozatkész működéséért a közgyűlés jegyzőkönyvével köszönetét nyilvánítja. A tisztikar közfelkiallással következőleg választott meg: Elnök: Dr. Koller Imre. Alelnök: Müller József. Titkár: Vattay Albert. Pénztáros: Drescher Gyula. Szertáros és pályafelügyelő: Scherer Károly. Választmányi tagok: Dr. Koller Imréné, Dr. Bernhart János, Dr. Hegedűs Aladár, Kalmán Kólos, Scherer Sándor, Willmann János.

Városok értekezlete. A városok múlt évi kongresszusának javaslatára a városok polgármesterei ez évi értekezletüket május hónap Szegezen fogják megtartani.

Legfelsőbb elismerés. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter leiratban tudatta Kulinyi Zsigmonddal, a szegeci kereskedelmi és iparkamara nálunk is ismert kitűnő titkárával, Öfeltsége a király legfelsőbb elismerését. Ő császári és apostoli királyi felsége — így szól a miniszternek Kulinyi Zsigmondhoz intézett leírata — a magyar korona országainak a párisi nemzetközi kiállításon elért fenyves sikereit első sorban a kiállítás ügyeinek előkészítésében résztvevők buzgó közreműködésének tulajdonítván, olyképen méltóztatott legkegyelmesebben rendelkezni, hogy titkár urnak, mint az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás országos bizottsága tagjának, odaadó és eredményes működéséért legteljesebb elismerés kifejezések. Ennek eleget teendő, örömmelre szolgál, hogy ő császári és apostoli királyi felsége ezen legkegyelmesebb rendelkezését titkár ur nagybecsű tudására hozhatom. Budapest, 1901. évi márczius hó 12-én, Hegedűs s. k.

Földrendés. Szabadkán, f. hó 3-án délután, néhány másodpercz tartó földrendés volt érezhető. A lökés délkeletről északnyugatra terjedő irányban haladó volt.

Bimbóhullás. Molnár Annuska folyó hó 6-án élete 2-ik évében elhunyt. Öve, Molnár Károlyné gyermekét siratja az elhunytban.

A Barnum czirkusz Szabadkán. Barnum és Bailey világhírű czirkusza m. hó 27. és 28-ikára kapott engedélyt a tanácsolt 2—2 előadás tartására. A czirkusz a Zombori-úton, a villamos vasút végén levő gahonapiaczon lesz felállítva. Az óriási téren 12 ponyvasírt állítanak fel, amelyekben a

esodás látványokat fogják elhelyezni. Budapestén április 7-ikén lesz a megnyitó előadás és április 21-ikén lesz az utolsó. Budapestről első állomása Szabadka lesz. A vasuti állomással már építik a táblákat, amelyen az óriási reklámlapokot lesznek elhelyezve. A vidéki közönséget az előadás napján különböző vonatok hozzák Szabadkára. Hír szerint, Bajáról is kijönnek fog közlekedni.

Előleptetések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bene Gyula bajai állami elemi tanítóképzőintézeti zenetanárt a IX. fizetési osztály II. fokozatába, Kiss A. József bajai állami elemi tanítóképzőintézeti megbízott tanárt pedig állami elemi tanítóképzőintézeti segédtanárra a X. fizetési osztály III. fokozatába előleptette.

A „Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület” kitüntettjei. A budapesti önk. mentőegyesület ez idejé rendes évi közgyűlése alkalmából bronzéremmel lettek kitüntetve: Gludovác Károly és Pollermann Arthur bajai orvosnövendékek.

Iskolai ünnepély. A bajai ev. ref. elemi népiskola f. hó 11-én az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulata alkalmával ének és szavaltatokkal egybekötött hazafias iskolai ünnepélyt rendez.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Kiefer Antal bajai és Kugler Sándor mohácsi járásbíró-sági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Pályázat. Baja város törvényhatóságánál másodaljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kervények április hó 20-ig adhatók be.

Kaszinói mulatság. A „Tolnavármegye” mult vasárnapj számában olvassuk: A szegárdi kaszinó halvaesorája igen jól sikerült. Rég volt a kaszinóban ilyen emelkedett, derűs hangulat; egyik tőszet a másikat érte, úgy, hogy végre is a 37-ik felköszöntővel záródott a jökevény toásztoz arja. Zajos hatást aratott Schmitzler Károly bajai honvédszázados két ízben törtent felszólalásával; először a szegárdi társadalomra, valamint a polgári és katonai elem közti egyetértésre, másodikor pedig a szegárdi hölgyekre emelte poharát. A rokonszenves, fiatal honvédkapitány, mint Fírdős Vilmos vendége vett részt a mulatságon, mely folyton fokozódó vig hangulatban a hajnali órákig tartott, s a kaszinói társasélet föllendülésének kedvező előjeleül tekinthető.

Elriasztott betörők. Rude Ignác helybeli óras, aki csak néhány napja nyitotta meg üzletét, f. hó 2-án reggel kellemetlen meglepetésben részesült. Amint üzletét ki akarta nyitni, látja, hogy egyik kirakatának az ajtaját ki akarták felszítani. A zárat meglapultították, a fakeszet lefaragták és mindezt a „Központi Szálló” áttellenében, a legélének helyen tehették meg. Szerencsére a tetteseket elriasztották. A vizsgálat annyit már constalt, hogy az éjjeli ór az igazak álmát aludta.

A „Közvélemény” szerkesztőváltozása. A Szegezen megjelenő „Közvélemény” című politikai napilap szerkesztését a „Bácskai Hirlap” felelős szerkesztője, Dr. Csüllag Károly vette át, ki a mellett saját lapját is fogja szerkeszteni.

Nagyot zitt a lázadó fagon — de nyelvöknek esavargós szivása után rögtön úgy érezte, mintha a Maalström srófólv örvényében forogna...

Csak egy gondolata volt már — vissza az orvoshoz.

Bőditő gyorsasággal nyitott az előszobába — midő szelid női hang: „Csak bátran, orvos ur” adta értésére, hogy a hölgyek még ott benn vannak.

Neki tehát várni kell. Két tenyerébe temette az arezt úgy várt keservesen.

És ime — a fájdalom egyszerre csak kiált. — De már nem tessel lóvát, forrt magában. Kitömetlek vagy kihuzatlak, te színész, te hipokrita.

Belülről halk elfojtott sikoltást hallott.

— Fajt, kisasszony? szólt a doktor.

— Oh nem, hiszen olyan ügyesen csinálta. Aztán mi nők a fájdalom eltűrésére vagyunk teremtv, hangzott szeliden, csengően.

— És a fájdalom megvizsgálatására. Mondhatom hívősen tartotta magát. Erős férfi alig bírja ki ezt az operációt. De a szép fog meg van mentve... a harminczkettedik drága gyöngy.

— Óh, nekem csak huszonnyolcz fogam van doktor! A bőlesége fogaim még nem nőttek ki.

— Majd csak asszony korában, nevetett bizalmasan a mama.

— Ühüm, mormog magában a bíró. Ez aztán a derék lány. Nem is szísszent. Még ő vizsgálatla a doktort. Istenem, ha ilyen erős lelkű feleségem volna, az a tegnapi éjjel nem lett volna olyan rettetes. Meleg lett volna a szoba, égelt volna a gyertya, vetve lett volna az agy, vén javasasszony nem kintott volna meg fodormentavál, nem fajna a fogam szívós kacsapecsenyétől...

Én uramistenem, mi lesz velem, ha a többi fogam is fájának indul ezeken a novemberi éjszakákon?

Egy kéz sem nyult pohár után, minden szem a halálsapadt Doktor felé fordult, aki bé-nultán, gyöngyöző homlokukal ült helyén.

... A mórósok oldalozni kezdett, az agyvelők tisztultak és a jőzanabbak kezdtek homályosan észrevenni az összefüggést az elbeszélés és a Doktor között. Az a minden emberi formájából kivetkőzött ónszínű arez élenken tanuskodott a gyanu alapossága mellett.

Gyanakvó, bizalmatlan pillantások szálltak feléje. szomszédjai huzakodtak mellőle, mintha közelsége fertőzne, a Majer főhadnagyszőrtjősló tekintettel csatolta föl esőrömpölő kardját.

Maga a Doktor holtra váltán, elkiseredett gyűlölettel égő szemekkel tekintett az újságróra. Atközött legyen az ember, aki semmivé tette jól megalkotott pozícióját, aki fölszínre hozta életének rég eltemetve hitt sötét lütkát, aki föltolta magát nemezisnek, modernizálva egyikét az ókori monda ama „Kraniche des Ibikusaiak! Oh, ha bele fojthatná a szót ennek a gúnysan vígyörgő Mephistónak a torkába, ha göresően huzadó újjait a nyaka köré kapcsolhatná!

Összeesikorgatta fogait tehetetlen dühében és míg az ünnepeit potentát leplezellen gúnygal a legszebb asszony egészségre üritet poharát, ő is, mintha mi sem érintené őt, kezébe kapta a habzó poharat és a dühtől el-felfuó hangon, vértől átfutott szeméit kétségbeesett dacezall vetve föl, hörögte inkább, mint mondta: „Prosit!”... .

A fog.

(Vén legényeknek szeretettel ajánlv.)

Irta: Bodrogi Lajos.

(Folytatás.)

Éppen a törvénysszék előtt áll már, mikor a foga is szemére kezdte hányni a magaviseletét: — Tiktiktik — kezdte ujra. — Mi a már megint? kérdi aggodva Kárászi. — Timtímtim gong — felelt a lelkiismeret.

Uraim, az öngyilkosság nem élitelendő, minden ember, aki akarva emel őnmaga ellen fegyvert, bizonyos lelkierőt tanusít!

Hanem az, aki élni akar, akire jölet, tisztelést, szerelem mosolyog, aki előtt tárva az élet minden öröme, aki azt élvezni is akarja és — nem lehet, nem szabad! Mert okvetlenül kell, hogy bizonyos idő leforgása alatt ellúnjék az élok sorából!

Irtóztos állapot! Ha mennyasszonyát akarja meglátogatni, megszólal az ész hideg szava: „Minek mennél oda? Mit áltatod őt, mit esalod őnmagadat? Mit keresnél nála te, élok között járó holt ember, akinek nincs joga a boldogságra?!” Ha fölkarja magát nézni a tessedésből, ha a teltvagy sarkalja, hogy kezdjen valamit, lehurrogja őt a jőzan logika.

Minek munkálkodol te, minek neked hír, dicsőség, neked, aki csak vendég vagy ezen a világon!

A szív eltompul, az ambíciózt megfagyaszttja a közöny! Lesz belőle egy elő halott, aki fúradtan vonszolja ermyedt tagjait, akiből kihált minden érzés, aki előtt ott lebeg ijesztő rénként az a bizonyos határnap. Mert az a nap borzasztóbb előtte, mint az a fejünk fölött bizonytalanul függő Damokles kard! A mártymak máglyán való lassu kimhalála hasonlatos ehhez és ha az okot keressük, a felelet rá; „keresd az asszonyt!”

Neg, tisztelt Uraim, ifju barátaim, mit gondolnak Önök, mit tett a nő, akiért egy életet áldoztak föl — és ez az élet ilyen szörnyű hadoklás-sal végződött, — mit gondolnak, mit tett az?

„Bizonyára zárdába vonult” — szalajta ki száján meggondolatlanul a főhadnagyi, aki szerette a romantikus ízű végeket.

A zsurnalista keserűség gúnykaczajra fakadt és fölényes tekintettel mérte végig a beszélőt.

„Nem, fiatal ember, azt nem tette! Hanem igenis, férjhez ment a bátyjának ahhoz a bizonyos jó barátjához és most boldog asszony, ünnepeit szépség, Igyunk hát az Ön szép feleségére, kedves Doktor!”...

Első Leánykíhászati Egylet m. sz. Leány- és fiú-biztosító intézet. Folyó évi március hóban 1166 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 36914 K. 27 fl. fizettetett ki. 1901. január 1-től március 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 3420 és a kifizetett nászjutalékok összege 97482 K. 16 fl. Részletes magyarázatot nyújt és felvételeket eszközöl a *Veszélygyűlés, Baján, régi Fürdő-utca 357. szám.*

Különös kedvezmény az, melyet a hirdetési rovatban foglalt könyv hirdetésünkben tisztelt olvasóinknak nyújtunk. A legértékesebb és igazán heces tartalmu művek oly mélyen leszállított áron kaphatók kiadóhivatalunkban, hogy módjában van szegénynek gazdagnak egyaránt, alig színbavehető összegért, pompás értékes könyvek, sőt egész könyvtár birtokába jutni. Minden hirdett mű új és felváltatlan állapotban van.

A szabadkai színikerület. A „Szabadkai Friss Ujság” f. hó 3-iki számában olvassuk: Lapunk behatóan írt a színikerület mielőbb való megalakításának szükséges voltáról és fölemlítettük a „Bajai Hírlap” egy cikkelye nyomán, hogy nem tartjuk helyesnek, ha saját maguktól elriasztják a színeszettel azzal, ha városukat szűkség-stációnak vallják. Most említett lapársunk a saját cikkelyét magyarázva, azt mondja, hogy félreértettük, mert színeszettelpartolás dolgában az elsőseget senkinek sem engedik át. Nem polemicizálunk, letevéssé a fegyvert és csak arra kérjük, hasson oda, hogy végre biztos hajlékot találjon ott a színigazgató, mint a színikerület igazgatója. — Biztosíthatjuk t. lapársunkat, hogy a hozzánk érkező szintársulat — úgy mint eddig is — részünkről a legmelegebb felkarolásban fog részesülni.

Nagy tűz Bács-Almáson. Bács-Almáson szerdáról-esütörtökre virradó éjjel nagy tűz volt. A Vermes-féle ház udvarán levő gabonaraktár eddig meg nem állapotot ökből kigyuladt és a benne raktározva volt, a Rosenberg-testvérek tulajdonát képező 400 mm. mennyiségű búzát teljesen elhamvasztotta. A kár nagy, mert a leégett gabona és a magtárberendezés értéke közel háromezer forint. A kár biztosítva volt.

Öngyilkosság, vagy baleset. Jerkő Mihály helybeli napszamos, meg mult hó 18-ikáról 19-ere virradó éjjel nyomtalanul eltűnt. — E hó 5-én a Sugovicza partoldalon, a Pandursziget-töltés mellett egy feloszlásnak indult hullára akadtak, mely — mint megállapítani sikerült — az elhunyt Jerkő Mihály holtteste. Öngyilkosságról, vagy balesetről van-e szó, azt eddig kifizéskézi nem sikerült, de nagyon valószínű, hogy boros állapotban szédült a töltésről a Sugoviczába.

Általánosan elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált esilagjeggyű répamagjai ritkítják párjukat és össze nem tevesztendők más utanzott hasonló vedjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmulthatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magszükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

És elkezdett ábrándozni, terveket főzni . . . midőn nyílik az ajtó és a doktor legnyájásabb mosolygásával kíséri ki a vidám arcú hölgyeket.

— Köszönöm doktor, a viszontlátásra, szolt nyájasan a mama.

— Isten vele, Isten vele, intett vigan a leány.

— Nos bíró ur, hát visszahozta a foga?

Vissza ez. Most ugyan megint elmémet, de nem hiszek többé neki, kitömetem, akárhogy fáj.

— De figyelmeztetem bíró ur, sok körülményességgel jár a kitövés. A foga odvas. Alapos tisztítást, esonkítást követel megelőzőleg. Magam is azt tartom, legjobb volna kihuzni.

— Ugyan hova gondol doktor ur? Hát vén ember vagyok én, a kinek már semmi gondja sines a külsejére? Az olyan nagy fog után behorpad az ember arca, nehézkes a beszédje.

Csak tömjük ki szépen, akár meddig tart is. Aprópos! A szép Klotild ugyancsak bátran állta ki a műtetet.

— Ah, Klotild kisasszony derek leány, mintaleány, Szefid mint a galamb és erős lelkű, mint a sas. — Kérem, tartsa nyitva a száját.

A doktor a furogépét vette most elő. Vékony acéltűt illesztett bele, és gyors lábforgatással indította pördülésnek a fog odújában.

Apró szilánkokban válik le a káros csont — az orvos aggódó gyengédséggel kérdezi:

— Fáj?

— Tudja doktor, mintha az aggteleki barlang köveit fejtenék, nagy esaklyákkal brutális lök napszamosok, olyant éreztem körülbelül. De már most mindegy, a fogat meg kell menteni. Jó leány is az a Wild Klotild, ugy-e doktor ur?

— Maga a szívóság. Sánta kis öcsese van, beteges, vékony dongájú kis fiókó! Csak látná, hogyan ápolja!

— Ápolja? Hát ápolni is tud? Jaj, édes doktorkám, vigyázzon kérem, hogy sikerüljön a műtet! Nagyon nem szeretném, ha ki kellene

SPORT.

Elnöki jelentés

a „Bajai Korcsolyázó egylet” mesterséges jégpályája, úgy az alhoz épült csarnok elkészítésére, és egy általános „Sport egylet” alakítása tárgyában az 1901. évi márc. 31-én tartott közgyűlésen

előterjesztette: **Dr. Koller Imre** elnök.

Tisztelt Közgyűlés!

Évek óta foglalkoztatott a gondolat, hogy városunk aránylag kis számú sportkedvelő közönségét miként lehetne egy életképes és erőteljes Egyesület kötelékébe vonni és ott válvettett közös igyekezettel a testedző sportokat minél szélesebb körben megkedveltetve, alapját vetni a sport élet fokozatos és állandó fellendülésének.

Tekintve pedig, hogy „az alkalom teszi a mestert”, elejétől meggyőződésem volt, hogy ez legkönnyebben úgy valósítható meg, ha sikerül a város központjában és a társadalmunk színe-javát magába foglaló „Casinó” szomszédságában egy olyan alkalmas és állandó telepet találni, mely onnan kényelmesen megközelíthető lévén, mintegy csübhítólagn hasson azokra is, kikben a kedv még csak szunyadozóban van.

Öszintén szólva tehát jórészt ezen magasabb szempont is vezetett az 1899-ik évi tél elején, midőn tisztelt Tagtársaim jelentékeny részének véleményével szemben, a készitendő mesterséges jégpálya helyeül a jelenlegit javasoltam és javaslatom elfogadtatásának czéljából személyes vagyoni felelőséget is vállaltam, az 1899-évi december hó 2-án tartott közgyűlésünkön kötelezőleg kijelentve, hogy az esetre, ha a talajviszonyok miatt, vagy bármi más okból a kísérlet nem sikerülne, az arra fordított összes költségeket az Egyletnek megtérítem, úgy, hogy az Egyesület amúgy is csekély készpénz vagyona ezen újabb kísérletezési költségekkel megterhelve nem lesz.

Ezen előfeltétel mellett ama Közgyűlés tervemet elfogadva, feljogosított annak megvalósítására; a munka elkészült, annak sikerét pedig tisztelt Uraim és Hölgyeim! alkalmuk volt már az 1899/1900-ik évi rövid télen is, de méginkább az idén bár későn beállott, de annál tovább tartott alkalmas hideg időben felülbíráltni anélkül, hogy az Egyesület a mai napig bármi kötelezettségben állana, vagy az előző közgyűlésen kimutatott egyesületi vagyon igénybe vétetett volna.

dobatnom a fogamat. Hallom, szép hozományá is van?

— Elég esinos a vagyunkája. Kérem csak a fejét feljebb, a száját meg erősen kinyitni. A fogat a szomszédjától ráspolylyal kell elválasztanom, másképp nem jutok a gyökeréhez. Csak jól kitátam a száját! Finom ráspolyt illesztett a két fog közé most és elegánsul ritmikus huzvatásztással hatolt közéjük.

— Alig érzi, ugy-e kérem?

— Nines az a libanoni ezédus, mely vastagabb ennél a borzasztó ráspolylyal. Letörölte a verejét a homlokáról és pihenőért esedezve, folytatta a kérdezősködést a leány után.

— Férjhez mehetne már? Nem nagyon fiatal még? Jaj doktor ur, az Isten is megáldja, ha megmenti a fogamat. Fertelmes csunya lyuk támadhatna az arezomban!

— Persze hogy férjhez mehet, férjhez mehet akár holnap, felel a kezifurók közt babráló doktor. — Tessék csak a száját jól nyitva tartani. A fog első redőjét letörjük majd ezzel a csipetével. — Így nyerünk majd szabad utat a rejtett oduhoz. Így kérem, tessék csak erősen tartani.

A fogra illesztette a csipetelőt, és a legboldogabb mosolylyal folytatta:

— Hogy férjhez mehet-e? Természetesen férjhez — hiszen tegnap óta a mennyasszonyom.

— Krp! hangzott most a csipetelő — és a fog balsarka be hullott a szájüregbe.

A berezna meteor nem volt akkora, nem égetett úgy és nem esett akkorát.

— Doktor ur, doktor ur! nem állom tovább! Az Isten szent szerelmére, huzza ki azonnal a fogamat!

Két rövid másodperc — és a megtört koronájú háromgyökeres örök emlékül onnan duzadt ki a bíró mellényzsebéből.

I.

Ezek után tekintve, hogy itt nemcsak az van, a mit látunk, hanem a teljesített munka egy részét víz földi és vajha minél többet jég borítaná, — áttérek a telep elkészítésének ismertetésére:

Az 1899. évi december hó 2-ik napján tartott Közgyűlés után az idő előrehaladtósága miatt sürgősen és az akkor hirtelen beállott ritka erős fagyok miatt nagy fáradsággal és tetemesen fokozódott költséggel a 2000 □méter területű pályáról kiemeltett 2000 köbméter agyagos földmennyiség, úgy, hogy ezzel a pálya szabályszerű lejtmezés segélyével pontosan vízszintesre egyengetett feneké a talajvíz középszerű állandó magasságának niveaujára jutott, olyannyira, hogy annak bármely pontján további 10—15 cm. kimélyítésnél már a talajvíz buggyant fel, sőt még az elmúlt tartósan száraz nyáron át is egy jó ásó nyomnyira ezen jelenség folytán ismétlődött, tavasszal pedig a felemelkedett talajvíz hónapokon keresztül elborította a pályát, úgy, hogy az egyengetés és egyéb befejezési munkálatok miatt ismételtlen árkolással és egy hevenyészett vízemelő géppel kellett azt onnan eltávolítani, annyira, hogy ma már kizártnak tekintendő annak lehetősége, hogy valamikor vízhiány miatt ne kaphassunk kellő jeget.

Sőt éppen a helyenként langyosan felbuggyanó talajvíz miatt szükségesnek mutatkozott a pálya fenekének rossz hővezető réteggel borítás utján az agyagos talaj melegtől izolálása, mely czélból az előbb 4 cm. vastagon kiégett szénsalakkal, erre pedig *egyelőre* 3 cm. vastagon dunai homokkal és murvával, illetve kavicssal födeletett be, mely így nyert lyukacsos felületen tapasztalás szerint hamarabb képződik és tartósabb a jég, mert a természettani törvények szerint a fagyást késleltető legsúlyosabb +4 fokos víz a lyukacsos rétegbe szívódván be, ez által gyorsabban erősödik a felület jégkérgé, másrészt meg a kavics besulykolása és lehengerelése által a talaj szilárdá tétetvén, nyáron át lawn-tennis, kerékpározás és egyéb farsas játékokra is alkalmas helyül szolgálhat.

Sokaknak feltűnhet, hogy miért húzódik végig az amogy sem túl nagy pálya közepén egy 3 méter széles és 40 méter hosszú bekerített hely, mely egyesek részéről a koresolyázás kényelmessége szempontjából *látszólag* kifogás alá is jöhet?

Ez pedig tisztelt Hölgyeim és Uraim! az összes munkák között a legfáradságosabb módon és eléggé költségesen a már beomló homokos rétegbe ásott, oldalain lecsőlöpözött és impregnált deszkával födött 1 méter mély víztartómedence, melynek czéljai a következők:

1. A pálya oldal partjaiból, a part mentén a fenék alatt készített és alul nyitott csatornába lezúvárgó, úgy a fenéket is melegítő talajvíz ide leszűrődvén, továbbá a kissé lejtőre planirozott pályáról az esővíz is ide befolyván és az innen a fenék alatt lévő födött csatornán át a szomszédos patakba lefolyhatván, ez által nyáron át a pálya állandóan száraz és szilárd marad, míg télen a föntebb említett +4 fokos nehéz vízréteg a medence mélyébe húzódván le, a pálya csekély vízzel borított felületén a jégképződést gyorsítja.

2. Továbbá teljes megnyugtatóra szolgál azoknak, a kik a jégképzéshez szükséges vízmennyiség hiányától tartottak az

esetre, ha a pálya táplálására szolgáló Kenderesi árok valamely kivételes száraz téli időjárás miatt elegendő vizet nem nyújtana, vagy pedig rendkívül erős és tartós hideg folytán annak vize lepadván fenékgig be fagyana, mely előbbi, eddig még soha be nem állott esély így zavart nem okozhat, mivel a medenczében állandóan 1000 Hl. víz van készletben azaz annyi, hogy öntözés útján készíthető mesterséges jégpálya táplálására bőven elegendő, annál is inkább, mert annak a szomszédos kutakkal egyenlő mélységű fenékén oly bő talaj források vannak, hogy a nyáron át eszközölt ásítás közben többször kimeretvén, 24 óra alatt mindig újra megtelt és így mint természetes kut állandó bő vízforrást nyújthat, a mire az idej rendkívül nagy és tartós hideg miatt már tényleg szükség is volt, mert bekövetkezett az, mi a helyi viszonyokkal ismerős egyének emlékezete szerint még soha sem történt meg, hogy t. i. a patak fenékgig befagyott, úgy, hogy a medence nélkül a pálya táplálásához szükséges vizet nélkülöztük volna, míg így ezen rendkívüli eset sem befolyásolta működhetésünket.

3. Végül, mint már említém ezen medence egy, a pálya fenéke alatt húzódó csatornán át összeköttetésben lévén a patak medrével, ha a patakon alkalmazott zsilip elzárásával ebben a vizet megduzzasztjuk, az a csatornán át a medenczébe nyomul és innen kiöntve egyenletesen terül el az egész pályán, melyre ez által csekély hidegnél esetleg csak 2—3 cm-es vízréteget is bocsájthatunk, ami ha megfagyott, a jégkéreg tetejére ily módon ismét vizet árasztva, azt felülről ráfagyasztással a szükségeshez mérten vastagíthatjuk és erősíthetjük; ha pedig a pályára hó esne, olyankor, amidőn azon a jégkéreg még oly vékony, hogy az ellapátolás miatt rá menni nem lehet, vagy azt oly vastag hó réteg borítaná, hogy nem lenne hova eltávolítani, a vagy az eltávolítás sok időt igényelne és nagy költséggel járna, ez esetben a medenczét a patak vizének duzzasztásával kiárasztva a pályára akár 50 cm. vízréteget is szoríthatunk, melyben a havat felolvastva, azt így lecsapolás útján könnyen eltávolíthatjuk.

Mindezekből láthatják tisztelt Hölgyeim és Uraim! hogy ezen medence készítése a sikernek — minden eshetőségre számítva — biztosítása érdekében feltétlenül szükséges volt; annak a pálya közepén elhelyezése pedig inkább előnyösnek mondható, mert így a koresolyázók a körben mozgásra mintegy kényszerítve lévén, ez által aránylag még többen használhatják a pályát, mint ha — ennek nem létében — azon keresztül-kasul száguldnának.

Ugyancsak a vibőtség nagyobb biztosítására és szépészeti szempontból is a pálya szélességében, úgy tovább egész a „Casino“ telkéig a patak medre kiszélesített, mélyített, a partokról az oda éveken át tisztítás közben kihányt iszap eltávolított és azok elplaniroztattak.

Ezen munkálatok kapcsán megvalósítani kívánván a rég óhajtott *állandó csarnok* kérdését is, minthogy ennek megfelelő méretekben felépítésére az amúgy sem túl nagy pályából helyet elvenni célszerűnek nem mutatkozott, Szabó Sándor úr szomszédos kertjéből 12 évre kibéreltem 200 □-méter területet és erre épült a Bajai Rendőrkapitánysághoz beterveztett tervnek megfelelőleg a 10696./kig 900. sz. a. kiadott építési engedély alapján ezen 12 m. hosszú, 6 méter

széles 5 1/2 méter magas csarnok, melyben Önöket ezúttal üdvözölni szerencsém van; és pedig falai vegyesen téglá és vályogból, míg fedele első minőségű kátrány papírral fedett deszkából, padlója pedig 2 cm. vastag cement réteggel burkolt első minőségű téglából lett kirakva, mely ezen szilárd padlózat, míg egyrészt a deszka padlónál jóval tartósabb, másrészt a koresolyával rajtájárás kevésbé rongálja és kellő érdes lévén, *vívási czelokra* is teljesen megfelel.

Mindezek elkészülvén, némi nehézségeknek leküzdése után sikerült megvalósítani a Casinóval közvetlen összeköttetés kérdését is olyformán, hogy a közbeeső két telek közül az egyik a Bajai Ipartestület tulajdonába jutván, ez kerítés vonása és a tulajdonjog elismerése jelül 1 korona évi bér fizetése ellenében az átjárási engedélyt előzékeny készséggel megadta, innen pedig a patak kissé költséges áthidalása útján végre bejutottunk a Casino telkére, hol előzékenységgel fogadtattunk annyival is inkább, mert hisz Egyletünk tagjainak legnagyobb része egyszersmind a Casino tagja vagy olyannak családjához tartozik. Másrészt a nagy közönség a nyilvános jellegű Casino vendéglő udvarán át most már szintén pályánkra juthat, és ezen felül az Izr. hitközség szíves engedélye folytán telepünk a gőzfürdő épületén át is hozzáférhető lett.

Ezen így létesített mesterséges jégpályánk készült a Müller Antal úr és nejétől tkvi. bekebelezéssel 6 évre biztosított szerződéssel évi 80 koronáért bérelt 2000 □-m. területű telken, a telekről kiemelt 2000 köbm. méter föld pedig a helybeli lutheránus hitközség tulajdonát és elkészíti javadalmat képező 1000 □-m. e czélra évi 40 koronáért kibérelt kertben helyzetet el, míg a csarnok épület Szabó Sándor úr kertjéből évi 24 koronáért 12 évre kibérelt 200 □-m. területen.

II.

Az 1899. év végén megkezdett és 1900. évi december elején befejezett és így bár kis munkaerővel, de állandó személyes felügyelettel mellett kevés megszakítással majd egy évig tartott munkálatok, beleértve a 2000 köbm. földmennyiségnek fagyos téli időben kiemelési költségeit, az 1899/900. évi idényre a pályán egy ideiglenes melegedő helyiség felállítását, a múlt év folyamán a pálya medrének megfelelő lejtmezérek mellett vízszintesre egyengetése, annak előbb kiégett szénsalakkal, majd dunai homokkal és végül kavicssal burkolása, a közepén egy 1000 Hl. űrtartalmú, oldalain czölöpözött és deszkával burkolt víztartó medence készítése, a patak medrének mélyítése és szabályozása, az állandó csarnok felépítése, a pálya fűtés sodronnyal elkerítése, a „Casinó“-val átjárás létesítése, ezen czélból egy 12 méteres lécz kerítés és egy 14 méteres erős fahíd vonása, továbbá az elmúlt két éven át a pálya fenntartási költségei, ehhez szükséges beszerzések, zenedíjak, a csarnok fűtése, úgy a telkekért fizetett bérösszegek és egyéb itt felsorolni hosszasan tartó, de számolásaimban részletesen feltüntetett és igazolt egészen általam előlegezett kiadások összege 6455 k. 22 fil.

Ezzel szemben az Együletnek az 1899. évi december hó 2-dik napján tartott közgyűlésen kimutatott, a „Bajai Takarékpénz-

tárnál“ elhelyezett régi készpénz vagyona 1901. április hó 1-ig számított kamatokkal 564 k. 82 fil.
Az 1899/900. évi bevételek: 14 rendes, 1 pártoló tag 25 családjegy és 24 tanuló jegy után befolyt tagdíjak czímén 346 k. — fil.
Az 1900/901. évi bevételek: 27 rendes, 10 pártolótag, 33 családjegy és 96 tanuló jegy után befolyt tagdíjak czímén 658 k. — fil.

Az 1901. évi február hó 16-án rendezett „Gyopár bál“ tiszta jövedelme 54 k. 40 fil.
1900/901. évi tagdíj hátralék 32 k. — fil.
Igy tehát ma az összes vagyon 1655 k. 22 fil.

Ezen vagyoni állapotok előrebocsájítása után *indítványaim* és egyben *ajánlataim* a következők:

1) Az utolsó 2 évben tagdíjak és egyéb czímen befolyt 1090 k. 40 fil. úgy a Takarékpénztárnál elhelyezett régibb készpénz vagyon és kamatai, az ezekből tartalék tőkének meghagyandó 200 koronát meghaladó része vagyis 364 k. 82 fil.
és így összesen: 1455 k. 22 fil.

utalványoztassék ki a csarnok és a mesterséges jégpálya elkészítése és az utóbbi 2 éven át karban tartása és kezelése körül, úgy bérleti díjak czímén felmerült előbb említett 6455 k. 22 fil. lehajlására,

az ezek után fedezetlen maradó 5000 kor. beruházási költségekre nézve pedig *indítványozom*, hogy:

2) Mindenekelőtt a beruházási és kezelési költségekre vonatkozó számadások megvizsgálására, úgy különösen a teljesített munkálatok és építések felbecslésére, küldjön ki a közgyűlés egy 3 vagy 5 tagú szakértőkből álló bizottságot, és amennyiben az a számodásokat helyesnek és a teljesített munkálatokat és építkezéseket a felszámításokkal arányban állónak találandja, úgy azon kiadásokból az azok lehajlására előbbi indítványom elfogadása esetén utalványozandó 1455 kor. 22 fil., levonással fennmaradt és azokra általam előlegezett 5000 koronára nézve ezen összegben, vagy pedig egy e czélból egybehívandó újabb Közgyűlés által a szakértők jelentésének mérlegelése mellett Egyesületünk terhére elfogadandó összegben azon ajánlatot teszem, hogy annak ellenében hajlandó vagyok az általam saját felelősségem mellett eszközölt összes beruházásokat és építkezéseket az egyesület tulajdonába bocsájítani és átengedni olyképp, hogy ezen szükséges és hasznos beruházási kiadásaim, az azok után 1901. évi január hó 1-től számított 4% kamatokkal mindenkor az évi bevételekből a szükséges kiadások levonása után évente fennmaradó tiszta jövedelem 75 százalékának e czélra fordításával törlesztve téríttessenek vissza, azaz oly formán, hogy ezen jelentékeny teher letörlesztését az Egylet minden egyéb kötelezettség nélkül tisztán az évi tiszta jövedelem 3/4 részének e czélra fordításával vállalja magára.

III.

Végül áttérve arra, amit beszédem elején említettem, hogy tudniillik ezen telep léte-

sítésénél és különösen ezen a helyen létesítésénél városunk összes sportkedvelő elemeinek ide egyesítése lebegett előttem és ezért készíttettem már a csarnokot is tisztán a jégpálya céljaira feltétlen szükségesnél nagyobb méreteken és némileg költségesen is: ebből folyólag indítványozom még:

Mondja ki a tisztelt Közgyűlés, hogy elvben hajlandó egy, az összes sportokat magába ölelő általános Sportegyletbe beolvasdani, minek megvalósítása céljából átíratlanilag szólítsuk fel társulásra a „Bajai Athletikai Clubot“ és az onnan beérkező válaszhoz mérten, esetleg azzal karöltve megtartandó alakuló Közgyűlésre hívjuk meg a helybeli magánjellegű Lawn-Tennis Társaságot, úgy a helybeli kerékpározókat, annál is inkább mert joggal remélni lehet, hogy mindezek a „viribus unitis“ elvének szem előtt tartásával örömmel jönnek a társulásra, melyből minden részre csak előny járulhat, annélkül, hogy — együtt bár, de megfelelő alosztályokban működve — az egyes sportok kedvelőinek érdekei sérelmet szenvedhessenek.

Mert tisztelt Hölgyeim és Uraim! ha ez sikerül, pedig kellő lelkesedéssel és erős akarattal sikerülnie kell, akkor, míg egyrészt városunkat egy közhasznú, magunkat pedig egy kedélyünkre és testi egészségünkre egyaránt jótékony tekintélyes Egyesülettel fogjuk gazdagítani olyan Egyesülettel, mely hasonló nagy, sőt kisebb városokban is már alig hiányzik és melynek létesítését a testedzés szükségességének és a társas élet fejlesztésének szempontjából hazánk legtekintélyesebb férfiai, sőt maga a kormány is kellőleg előmozdítani igyekszik, első sorban belátva azt is, hogy kevés eredménye van az iskolai testgyakorlatoknak, ha onnan kerülve azt elhanyagoljuk és tovább nem folytatjuk.

Ezek után szíves figyelmüket köszönve, arra kérem még Önöket tisztelt Hölgyeim és Uraim! karolják fel ezen eszméket és tervet kellő lelkesedéssel, lelkesítsenek arra másokat is, és akkor reményem rövid idő alatt majd nemcsak az lesz itt a miénk a mi a talajon van, hanem sikerülni fog tulajdonul megszerezni magát a telket is, a mi annál inkább kívánatos, mert csak akkor nyer telepünk teljesen állandó jelleget, és csak akkor lesz itt igazi otthonunk, minek mielőbbi megvalósulását óhajtván befejezem előterjesztéseimet és kérem, szíveskedjenek ahhoz előbb általánosságban, azután pedig az abban foglalt indítványokhoz külön külön is hozzászólni.

CSARNOK.

Extasis.

*Nem bírok többé a dalokkal,
Egész tenger zádúl fölém!
S én fekszem ringatózva lágyan
E tenger csillogó ülén.*

*Rőt alkonyat . . . tavaszi napfény . . .
Majd délihát játszik velem. —
Teli szívemből majd kiesordul
Ezer zsihongó érzelem.*

*S dalolok mindig: reggel, este,
S nem törődöm már semmivel;
Igy esatlóg, nőtáz a madár is:
Dalolok, mert dalolni kell.*

*A koboz hárja mind lepatann,
Ép rajta már alig akad,*

*De többé nem a fájdalomtól,
A dal gyönyörűtől szakad!*

*. . . Nem bírok többé a dalokkal,
Egész tenger zádúl fölém —
S én fekszem ringatózva lágyan,
E tenger csillogó ülén . . .*

M. Kornis Aranka.

Bárány felhők.

A „BAJAI HIRLAP“ részére írta: Szekely Alfréd.

Három napig szakadatlan tartott a vigasság, folyt a pezsgő, húzta a cigány Tarczayék curiján, mikor Bárdy Miklós, Bácska leggazdagabb földbirtokosa, a megyebálok legdaliásabb tánczosa lakodalmát ülte a kis Tarczay Margittal, ezzel a szökehajú, kekszemű, rózsás arcú czukorbabával.

Egy hélig másról sem beszéltek, mint erről a fölséges mulatságról — mikor Bárdy már a szent márkteri galambokat etette feleségével és annak boldogságtól ragyogó arcában gyönyörködve, a legészintebb meggyőződéssel mondta: Kicsi feleségem, csak most csodálkozom azon, hogy tudtam eddig legényember maradni.

— Maga csacsi! úgy sem vehetett volna el előbb engemet, mert csak most lettem tizennyolcz esztendő.

Bárdy kicsit ingerkedve felelte: Hát mit gondolt nem jött volna hozzám más szép lány egész Bácskában!?

— Hát képes lett volna mást elvenni feleségül — mondta Margitka asszony durezzaan és már pütyergésre hajlott piczi szája.

Teljes egy negyed óráig tartott, míg Bárdy képes volt kapacitálni feleségét, esküdjözött, hogy világért sem lett volna képes elvenni mást ezen a világon, mint őt; és miután csókolás is megpeccseltelte az eskült, három hélig zavartalan boldogságnak volt tanúja a Hotel Post-nak a Canal Grandra nyíló szobáscájja, hol Bárdy és felesége laktak.

És mikor hazajövet Bárdy nemesi eurijába beköltöztek, valóságos remete életreadtak magukat és alig mutatkoztak a társaságban. Mint két piczi galamb turbékoltak, egész nap pulha kis fészükükben, úgy, hogy nem győztek csodálkozni Bárdy barátjai, mícsoda otthonlétől papucs férj lett az ő híres duhaj, gavallér barátukból.

És ha eddig csak a felesége iránt való őszinte szeretete tartotta otthon Bárdyt, csakhamar e szeretetet meg kellett osztania a piczi babával, Ilucival.

És Bárdynak szerelme csakhamar övéi iránt való gyengéd szeretetben olvadt fel és egy drága arcz helyett kettőt viselt szívében. Történhetett künn a világban bármi, az ő lelkét e két arcz betöltötte egészen. S azt is, mit legény korában szenvedélytelylelűt, a vadászatot, most csak felesége kérésére nem hagyta félbe.

Közleledt a megyebálok ideje és a fiatalág elhatározta, hogy kiugraszítja odújából a medvét — a hogy Bárdyt bizalmas, baráti körben gúnyolták, — ki már ötödik éve, hogy megnősült, és még mindig a mézeseteknél tart.

Nagy deputációban mentek Bárdyhoz és felkérték, legyen a megyebál főrendezője. Bárdy eleinte szabadkozott, de felesége, ki a beszédre bejött a gyerekszobából, — meggyőzögte arczát: fogadd el no öregem; majd pedig az urakhoz fordult: Köszönjük a megtiszteltetést, elmegyünk és táncolni fogunk.

Eljött a megyebál napja és még a felesége sem ismert Bárdyra, kit a bálrendezés izgalmai öt évvel megifjítottak. Most is az az ügyes bálrendező volt, mint legény korában. Szinte felragyogott arca a megtelt bálterem láttára, csillogott a szeme a régi, feleséges multságok emlékére.

És neje valóságos gyönyörrel nézte, mint mozog otthoniasan férje a fényes bálteremben, hisz csak azért hívtá ide férjét, hogy örömet szerezzen ezáltal neki, az ő egyszerű lelke nem vonzódtott ide, a boldog, a esendes házi tüzhely sokkal kedvesebb volt előtte.

Örömmel látta, hogy a legkitünőbb tánczos, a legszemleesebb mulattató az, ki előtt ő a legkedvesebb: az ő édes, daliás ura.

Csak néha, néha, ha férje nagyon is közel hajlott ahhoz a szépséges szép asszonyhoz, Bálint főispán feleségéhez, szorult össze a gyerekkasszony szíve. A nők ösztönszerű sejtelmével vetélytársat velt benne, és kedvtelenségét egész este nem tudta leküzdeni.

És mintha Bárdy arca is elborult volna néha — néha. Önkéntelen is összehasonlításokat tett a hódító, királynői alakú Bálintné és felesége, annak kihívó, észbontó kaczerésuga, ennek szerény, szinte szögletes modora között és felleg borult homlokára, mikor az összehasonlítás Bálintné javára ütött ki, maga is megdöbbent, mikor sajnalattal, szinte szánalommal nézett feleségének gyerekes, halvány arcára.

És Bárdynak szívet valami ott belül, mely-

nek nevet nem tudott volna adni, úgy szorította, mikor Bálintné színlelt érdeklődéssel kérdezősködött: Miért így halvány, tán beteg?

Büszkesége fellázadt és nyugalmat erőltetve biztosította, hogy épenséggel semmi baja sincs, Pedig beteg volt, lázas homlokára nyomta kezét, hogy elűzze a gonosz képeket, melyek minduntalan eléje kerültek. Hiába hunyta be szemét, mindig Bálintné és férje ölelkező daliás alakjait látta maga előtt, mindenütt csak Bálintné elbizakodott pillantásával találkozott, mintha azt mondta volna: lásd én utánam jár, én, a szebb, én kellenék neki! Eszébe jutott mindaz, mit valaha Bálintnérol, akkor még Bendé Magdáról hallott. Mint udvarol a szép, de kaczer lányunk évekig Bárdy, mint hagyta később ott, és mint ment a lány sértett önérzetében, dacból az öreg fős-pánhoz férjhez, és most megbánja tán férje, hogy őt, és nem Bálintné vette el? — az pedig vissza akarja szerezni régi udvarlóját, magához akarja lánczolni Bárdyt, hogy őt megalázza, tönkre tegye — mindez egy pillanat alatt átészikázott lázas agyán és úgy érezte, hogy egyszerre minden el-sötétül, összefolyik előtte, s ha nincs mellette férje, elterül a parketten.

Hazament egy szót sem váltottak egymással. Az asszony még gonosz álmainak hatása alatt állott, vissza fojtotta ki-kitörni akaró könyveit és nagy nehezen önmuralmat parancsolt magának; — a férj, ki épen nem szívesen hagyta ott a báltermet, elkedvetlenedve gondolt arra, hogy most más tánczol azzal a szép asszonnyal, kinek kaczer pillantását, elbizakodott mosolyát most is maga előtt látta. Csak nagynehezen tartotta vissza idegességét és mikor hazaérkezve lesögitette felesége bundáját, szinte önkénytelen durvasággal mondta: Azért, hogy a legjobb mulatságot ott-hagyjuk, kár is volt mennünk . . .

A köny, melyet csak nagy nehezen tartott vissza, csak kicsordult az asszony szeméből és szenvedő, gyötört lelkéből mint szomorú bugás tört ki a zokogás.

És a férj az ellentétes érzelmek hatása alatt, de még mindig idegesen a megzavart multság miatt, távozni készült, hogy egyedül hagyja feleségét fájdalommal, mikor kis lányuk, a ház zsarnoka, kit a zaj felbresszelt, egy ingben, mint egy rózsásaraju, szökehajú angyal, könnyező anyja ölébe ült, majd meg a váratlan dologtól megzavarodott atyja felé fordult: Csunya apa, most mindjárt kérjen bocsnatot és csókolja meg anyikát!

És a férj ártatlan kis gyermeke szavára — mintegy szíve lidérenyomásától megszabadulva, felesége mellé térdelt és felesékolta a halvány arczán esőndesen alápergő könnyeit.

Irodalom.

BUDAPESTI NAPLÓ. Az újságíró-gárda, mely a maga erejéből megalapította a **Budapesti Naplót**-t, mesés sikert ért el. A **Budapesti Napló** friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valósággal szenzációs politikai cikkei, amelyek nyomatékosan teszik a politikai súlyra döntő jelentőségű újság véleményét, tárczarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitünő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindenrendű közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bősége: napról-napra ékezős-lőan tanuskodnak arról, hogy a **Budapesti Napló** fényesen megfelel a legvérmesebb várakozásnak is. A **Budapesti Napló** szerkesztősége és olvasó-közönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkeznek ez a Szerkesztői üzenetek rovatában.

A **Budapesti Napló** páratlanul álló kedvezményt juttat előfizetőinek azzal a meglepetéssel, hogy kivétel nélkül valamennyiüket biztosítja a **Mannheimi Biztosító Társaság** magyarországi képviselőiségénél baleset által okozott rokkantság és baleset által történő halál esetére 2000 korona erejéig. A biztosítás egész költségét a kiadóhivatal fedezi és ugy a **Budapesti Napló** régi előfizetői, mint az újonnan belépők jogérvényes biztosítási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig.

A **Budapesti Napló** szerkesztősége, amelynek belső tagjai: **Vészi** József, főszerkesztő, **Braun** Sándor, felelős szerkesztő, **Ábrányi** Emil, **Clair** Vilmos, **Cerri** Gyula, **Erős** Gyula, **Fai** Béla, **Goda** Géza, **Gergely** István, **Hajdu** Miklós, **Holló** Márton, **Horváth** Elemér, **Janovics** Pál, **Kabos** Ede, dr. **Kovács** Jenő, **Latzkó** Andor, **Lyka** Károly, **Markus** József, **Molnár** Ferencz, dr. **Soltész** Adolf, **Sváb** Tivadár, **Thury** Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harezba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege. Ez a rugója a **Budapesti Napló** eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőjének. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a **Budapesti Napló**-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ezt az újságot olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyaszorgalmában kedvük telik.

KÖZGAZDASÁG.

Első Leánykihazásitási Egylet m. sz. Leány és fiu biztosító intézet. Ezen intézet 38-ik kezelesi éve, melynek jelentése Schwarz Ármán elnöklése és számos tag részvétele mellett tegnap tartott közgyűlésen előterjesztett, ismét minden tekintetben kedvező és sikeres volt.

A jelentésből a következő figyelemre méltó adatokat kivesszük: 1900-ban új beiratkozás volt 14.969 jutalékrész, tulnyomó részben a fiatalabb korosztályokban, ami tekintettel a múlt esztendőben általánosan uralkodott rossz kereseti viszonyokra igen tekintélyes eredménynek nevezhető. Nászjutalékok és visszafizetések fejében kiutalványoztatott: k. 509.264.90.

A díjtartalék az 1900-ás eredményből való k. 1.271.917.19 átutalásával 5.780.652 — koronára emelkedett, a többi tartalékokhoz k. 115.517.81 csatoltatott, úgy hogy azok összege: k. 826.410.29. A hivatalnoki nyugdíjalap részére k. 4000 szavaztatott meg és ennek összege immár k. 64.685.29. Bevétel volt k. 2.125.992.40.

A mérleg légsőzege k. 6.717.255.21, mely a következő tételekben nyeri fedezetét: Intézei épületek — k. 15046.68 leírása után k. 1.489.622.16. Elsőrendű 4 1/2%-os állam- és egyéb óvadékképes értékpapírok k. 2.164.092. —. Takarékkövetek k. 2.171.392.01. Kölesönök saját kötvényekre k. 2.690.53.11. Hátralekos díjak k. 429.370.21. Szerelvények — k. 5335 leírása után k. 10.000 — k. Hivatalnoki nyugdíjalap betétei: k. 60510.97. Keszpénzkészlet: k. 123.304.75. A jelentés és mérleg helyesléssel tudomásul vétetett és miután Grünwald Mór városbíró indítványára Schwarz Ármán elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak, az egész igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak, valamint az intézet matematikusának Bogó S., a budapesti kereskedelmi akadémiá tanárának köszönet és elismerés szavaztatik, újra megválasztatták a felügyelő bizottságba egy év tartamára: Dr. Alexander Bernát tanár, Dr. Simonyi Zsigmond tanár, Heger József, Seifensieder József, Wertheimer Albert és Weil J. David. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére kiküldettek: Blazek J. Antal és jelitái Woyciechowszky Vilmos a magy. leszámítoló és pénzváltóbank főlisztviselője.

A jelentés képesán közölte, hogy 1901. márcz. 20-án Dr. Stamberger Ferencz kir. közjegyző közbenjárásával 7 darab egyenként 100 — 1000 koronáról szóló díjmentes nyeresémenykötvény kisorsolása megejtetett. Kisorsoltattak a következő alapkönyvszámok: 1337. Toth Samu ur Budapest, 4545. Grújcie Vljako A ur Bjelina, 688. Bruck Vilmosné urnő Nyír-Bátor, 3489. Lakatos Gyula ur Szil-Németi, 5495. Guttman Gerson ur Pécs-Ujfalu, 6720. Németh József ur Szekesfehérvár, 3165. Lindenbaum József ur Budapest.

Szerkesztői üzenetek.

M. Dezső és R. S. (Viola) Holyben. Beküldött tárczáik közölhetetlenek. A kik irodalommal foglalkoznak, azoktól méltán elvárhatjuk, hogy a helyesírás alapfogalmaival tisztában legyenek. Ez egyébként a legesekélyebb hiba, mint Önöknel kifogásolnunk kell.

N. Nándor. Baja. Kerülje a Muzsákat — és lapunkat.

R. I. úrhölgy. A küldött szemelvényekből alkalomadtán egyet közölni fogok. — Köszönet.

T. H. k. a. Helyben. „Nem voltam én . . .” közelebb sorát ejtjük.

HIRDETÉSEK.

A

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

baleset által okozott halál **ellen** által okozott rokkantság

halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van biztosítva, amennyi időre előfizet.

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképviselesége végzi.

Minden előfizető, régi és új egyaránt jogérvényes biztosítási kötvényt kap.

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 forint 20 krajczár).

A „Budapesti Napló” kiadóhivatala
VIII., József-körut 18.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz neunkircheni gyógyszerész úrnak A. Ausztria, az **antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító tea feltalálójának.**

Vértisztító köszvény és ezú ellen. Ha ezúttal a nyilvánosság elé lépek, úgy ez azért történik, mert kötelességemnek ismerem **Wilhelm** neunkircheni gyógyszerész úrnak legbensőbb köszönetemet kifejezni azon szolgáltatókért, melyeket vértisztító teája fájdalmas eszjós bajomban nekem tett és azért is, hogy másokat is, kik ezen szörnyű bajban szenvednek, ezen kitűnő teára figyelmezzék. Képtelen vagyok azon kínos fájdalmakat, melyeket tagjaimban 3 éven át minden idővaltozás alkalmával szenvedtem leírni, s a melyektől semmiféle gyógyszer, sem a Bees melletti Badeni kénus fürdő használata nem tudott megszabadítani. Almatlanul hevertem éjjeleken keresztül agyamban, étvágyom napról-napra fogyott, mindinkább rosszabb szímem volt és egész testi erőm esőkent. Négy héttig használtam a fenti teát és nemesak megszabadultam fájdalmaintól, de most sem érzek fájdalmakat, jóllehet 6 hét óta ezen teával nem élek és testi állapotom is javult. Szilárdan megvagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban ezen teához folyamodik, ennek feltalálóját **Wilhelm Ferencz** urat úgy, mint én áldani fogja. Kivaló tisztelettel

Butschin — Streitfeld grófnő
vlezredes neje.

Liniment. Capsici comp.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő, fájdalomcsillapító bedörzsölés bevétele után, — mely minden gyógyszerárban készletben van, — mindig a „Horgony” jegyre kérünk figyelni.

Egy jó házból való fiú
TANULÓUL
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

756. számhoz

1901.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A bajai Sugovicza rendezése alkalmával létesített fa tolóhidon szükséges pótmunkálatok vállalat uton való biztosítása céljából folyó évi április hó 29-én déli 12 órakor a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatal hivatalos helyiségében (V. Mária-Valéria utca 14.) nyilvános zártajánlati versenyárgyalás tartatik.

Ezen pótmunkálatok a következő 5 munkanemből állanak:

1. (13.50 köbméter földleásásból és 75 négyzög méter területnek 18—18 cm. méretű kockaközből készítenő utburkolatából, 79.34 méter hosszú régi szegélygerenda felszedéséből,

2. 166.97 négyzög méter régi hidpadló felszedéséből,

0.955 köbméter vörösfenyő gerenda és 1.384 köbméter tölgyfa padló beszerzéséből,

153.13 négyzög méter régi felszedett hidpadló visszahelyezéséből,

9.52 négyzög méter felületű padlózat megmunkálásából,

78.15 négyzög méter felületű aszfaltlemez szállításából.

3. 793.51 kgr. sulyu összesen 49.8 méter hosszúságu új láncokból,

102.60 kgr. sulyú recézelt vaslemezről, összesen 412.16 kgr. sulyu hengervas alkatrészekből és

különböző összesen 166.97 kgr. sulyu csavarokból és végül

4. a pótmunkálatok kivitele alatt a Sugoviczán való közlekedés céljából szükséges válandó, a komp bérbeadásával kapcsolatos kompozásból.

Az ajánlatok minden munkanemre külön teendők.

A vállalatot szabályozó szerződési minta általános és részletes feltételek, tervek és egyéb tájékoztató adatok a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1901. évi márczius hó 26-án.

A budapesti
m. kir. folyammérnöki hivatal.

Kérem tessék elolvasni!

Mondanom sem kell, hogy a légy, mely minden helyen megfordul, még ételünkbe is belökölődik, ezt egy gazdaszónynak sem szabad túrni, ezért az ételt le kell borítani, de csak is a

sodrony ételborítóval,

(Ételborító.)

mely nálam 8 féle nagyságban és különböző színben a következő árákban kapható:

c/m.	18	20	22	24	26	28	30	32
fill.	40	50	60	70	80	100	120	140

de ezzel még nem tettünk elég, mert a legyet ártalmatlanná kell tennünk, és ezt legegyszerűbben csak is a

sodrony légyfogóval

érhetjük el, melybe egy darabka czukrot vagy gyümölcsöt helyezünk, mi által a legyek naponkint ezrével pusztíthatók. — Egy ily sodrony-légyfogó ára 1 korona 20 fillér.

Egyszermind ajánlom fölülmulthatlan erős és olesó

sodrony ágy-betéteimet,

melynek ára csak 8 korona, ezt kell, hogy a legszegényebb ember is megszerezze, egyrészt olesóságánál fogva, másrészt pedig egészségi szempontból, mert ezáltal a szalma kellemetlen és egészségtelen kigöngyölgésétől, valamint a férgek elszaporodásától megóv bennünket. Az ágy belvilágának mérete hozzám való beküldése után 1 nap alatt a legpontosabban elkészítetik.

(Kocsi ülés)

Készíték továbbá

ruganyos kocsiüléseket

felakasztható és faláddával 12 koronáért.

SODRONY LÁBTÖRLÖKET

(fekete v. rezesített) nagyság szerint	c/m	30—50	30—60	30—70	40—70
és a következő árakban:	fill.	110	130	150	200

Elvállalok mindenféle **sodrony fonatokat**, kertek, szőlők, és udvarok bekerítését, kavics-kosarak, áthányó rosták föld és kavicsnak, ökor-szajkosarak, méhész főkötők, baromfi ketrecek s minden e szakmába vágó munkák olesón, jól és a legrövidebb idő alatt szállítatnak.

(kerítés)

kokoszrost betéttel 30—40 fillér 15bb.

ifj. UTRY PÁL, BAJÁN.

Az összes művek megrendelhetők a „Bajai Hirlap“ kiadóhivatalában.

ELIOT GYÖRGY. MIDDLEMARCH. Regény.

Angol eredetiből fordította: Csukássy József.
Kiadta a „Kisfaludy Társaság“.

4 kötet ára 8 frt helyett **3 frt 40 kr.**
A 4 kötet terjedelme 1400 oldal.

Eliot Györgynek nagyszabású, tömör s egyszermind finoman árnyaló stílje, hatalmas egyéniségének eredeti kifejezési módja van. A regényben számtalan vonatkozást találunk az angol élet különféle sajátosságaira, melyek előttünk merőben idegenek. Érdeklődést tárgyfeldolgozás, művészi jelenetek s sok fényes epizodok alkalmasak arra, hogy az olvasót elbűveljék. Eliot sehol sem ragyogtatta meg fényesebben írás tehetségét, mint „Middlemarch“-ban. A tartalom rendkívül érdekességének mutatójának ideiktatjuk a regény egyes fejezeteinek címeit: Miss Brocke. — Öreg és fiatal. — Halálának vártában. — Három szerelem rejtélye. — A holt kéz. — A kísértés.

TÖVÖLGYI TITUSZ

A kit nem akarnak befogadni.

REGÉNY.

Két kötet 2 frt helyett **95 kr.**

530 oldal terjedeleme.

Tövölgyi Titusz irodalmunkban kiváló helyet foglal el. Nagyon ügyes módon tud olyan élethű alakításokat elénk varázsolni, melyek határozott érdeklődést tudnak kelteni az olvasóban. A két kötet érdekes tartalmát, elegáns írályát, tisztá, zamatos magyarságát talán felesleges különösen kiemelniünk, mivel a jeles szerzőnek sok sikert aratott műve, már évek óta forog közökben.

TWAIN MARK és WARNER K. D.

Az aranyozott kor.

Amerikai regény.

Fordította: Mudrony Pál.

3 kötet ára 3 forint helyett **1 forint 40 kr.**

725 oldal terjedeleme.

E regény valóban az, a minék látszani akar és a ki e regényt életének valamely unalmas órájában elolvassa, nem leend áldozata keserű, de késő lelkifurdalásoknak. Twain Mark és Warner K. Dudley nem szorulnak ajánlólevelekre; egy sort olvasni, mely az ő tollukat hagyta el és meg van az ítélet: aranyos humor, szellemes írály a jellemek remek kidomborítása és nagy tehetségre valló tárgyfeldolgozás; ez az ő elvitáztatlan tulajdonuk.

MARKEVITCH B.

A SZÖGHAJU.

Orosz regény.

Fordította: SZIGET Y SZALAY E.

Ára 1 frt 20 kr helyett **60 kr.**

350 oldal terjedeleme.

Nincs e regénynek lapja, melyen az olvasó ne találna vonzó és érdekes eseményt. Markevitch nemcsak hazájában: Oroszországban, hanem az egész világon előkelő írónak van elismerve, ki zamatos stílyjével, kellemes előadásával érdeklődést tud kelteni regényhőse iránt.

BARTHA MIKLÓS

HANGULATOK

150 oldalra terjedő igen szép kötet pergamentszerű borítékkal

3 forint helyett — **65 krajczár**

3 forint helyett — **1 forint 10 kr.**

Postadíj 10 kr.

A szerény cím engedi következtetni, hogy mit tartalmaz ez a kötet Bartha Miklós, a nagyszerű publicista letesz az ő szíjaj modoráról és olyan ideálisan kedves alakokat varázsol elénk, olyan családis hangulatban fesszög velünk, hogy fel sem merjük ismerni benne azt az embert, kinek a tolla olyan éles, hogy veszedelem annak, ki felé íl.

LERMONTOV.

KORUNK HŐSE

Orosz regény.

Fordították: Ruby és Timko J.

Ára 1 forint helyett **45 krajczár.**

210 oldal terjedeleme.

Az emberket elegendő tartották édességekben: ezekkel megfontolták a józósukat: ideje hát, hogy egy kis keserű orvosság és keserű igazságokkal traktálhassanak. Lermontov egy jelentős alkotást hozt az olvasóknak, mint a művelőkötét gondolta és mint milyen az életben, ezzel aztán illusztrálja a jelen generáció tévedéseit és hibáit teljes fejlettségükben. Roppant érdekes tartalmú regény a „Korunk hősei“, mely megérdemli, hogy olvassza minden józan gondolkodású ember.

CŠOKONAI VITÉZ MIHÁLY

Összes művei.

Összeállította és bevezetéssel ellátta:

Dr. Horváth Cyrill, egyetemi tanár.

944. old. tartalmú 2 vastag diszkötésben

2 forint.

„Csokonai igen kedves szellemű író volt, minden műve érdekes, vidám lelkületére vall és ha néha néha megcsendül egyik másik alkotásban a realizmus hangja, ezt a hangot Csokonai beteges szívéből tépte, hogy az utókornak hagyja tanulságul.“

Dr. CSUDAY JENŐ

„A Magyarok Története“

2 vastag diszkötésben kötötökkel

12 forint helyett **2 forint 80 kr.**

Csuday, Magyarok Történetéről a bírálat általában így nyilatkozott:

„Minden vonás gondos körültekintéssel a történelemnek teljesen megfelelően készült. Nincsen benne frázis, mely szép, de hazug, de van szép, mi igaz!“

A Bűvészet Könyve

Írta: TOLNAY SIMON.

Egyszeri olvasás után tüneményeszerű és meglepő mutatványok produkálhatók! A mű 500 magyarázó képpel van ellátva. Függelékül:

A leleplezett spiritizmus.

Ára diszkötésben

3 forint helyett **2 frt 50 kr.**

KEDŐS ÓRÁK.

A legérdekesebb szépirodalmi lap egy 1900. évfolyamból való kötet.

Fényes diszkötésben:

4 forint helyett **1 frt 80 kr.**

PETŐFI SÁNDOR

összes költeményei.

Teljes, 450 oldalra terjedő kiadás. Petőfi szoborműsével díszített egész vászonkötésben.

1 forint helyett

55 kr.

PÁRISI MAGYAR

kiállítás kalauza és teljes leírása, Számtalan eredeti felvétel utaz készült képpel. Az összes kiállítások névsorával: 500 oldalnyi terjedeleme.

Ára 6 korona helyett **40 krajczár.**

SZÉKELY SÁMVEL.

Politikai és közgazdasági könyv.

A világ összes érdekességeit tárgyaló 600 oldalas mű.

Ára 4 forint helyett **80 krajczár.**

Ugyanez diszkötésben 5 frt helyett **1 forint 40 krajczár.**

A „BAJAI HIRLAP“
kiadóhivatala.

KAZAL JÓZSEF
KÖNYVNYOMDÁJA BAJÁN.

A „BAJAI HIRLAP“
kiadóhivatala.

Mindenemü könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.
könyvek, folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok.

Névjegyek.

Eljegyzési kártyák.

Lakodalmi meghívók.

Számlák.

Körlevelek.

Gyászjelentések, falragaszok a legizlésebb kivitelben olcsó áron készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.

Hirdetések olcsó áron felvételnek.

Hirdetések olcsó áron felvételnek.

ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZ ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy — **Baján, Bárá Eötvös József** utca 700-ik szám alatt, a „Központi Szállodával” szemben — a mai kor igényeinek megfelelő

ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZ ÜZLETET

NYITOTTAM.

Tíz éven át szerzett tapasztalataim, valamint Pendi Flórián helybeli órás üzletében több éven át üzletvezetői működésem elég garanciát nyújt, hogy a n. é. közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem.

Óra és ékszer javításokra

különös súlyt fektetek, melyek pontosságáért 2 évi jótállást vállalok. Törött arany- és ezüst tárgyak megvételnek, esetleg ujja becseréltetnek.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy nagybecsült vevőimet legpontosabb és legolesőbb kiszolgálásban részesítsem, miért is a n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel **RUDE IGNÁCZ**, műórá és ékszerész.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy rövid idő alatt

ÜZLETEMMEL

a városi bérházba átköltözködöm és ennek folytán, hogy a költözködést megkönnyíthessem raktáron levő áruimat lehetőleg olcsón ajánlom fel.

Ugy mint férfi- és gyermek kalapok, férfi- és gyermek ingek, gallérok, kézelők nyakkendők.

Nap- és esernyők,

diszek, szallagok, téli jäger alsó ruházatok, himző-, kötő- és horgoló pamutok valamint selymek.

Szíves támogatásukat kérve maradtam kiváló tisztelettel

FISCHER PÁL.

A Sörház-utca 539. sz. alatt álló házamban

egy négy szobás lakás, melléképülettel és gáz-berendezéssel

augusztus hó 1-től kiadó,

esetleg

szabad kézből eladó,

mely még egy 2 szobából és melléképületből és egy nagyháztelekből áll.

Bővebbet

Fischer Pál

kereskedésében.

Értesítés.

Van szerencsénk ezennel köztudomásul adni, hogy képviselőtünket

Geiringer és Berger urakra

ruháztuk át, kik is

a Sárdi-féle házban levő

SÖR-RAKTÁRUNKBAN

általánosan elsőrendű minőségűnek elismert söreinknek úgy hordókban, mint palackokban eladását már is megkezdettük.

Söreink egyenesen a cselra készült jégkocsiainkban érkeznek fenti főraktárunkba, honnan is tehát hordó, valamint palacksöreink, — mely utóbbiak fejtese naponta történik, — mindenkor teljesen friss állapotban kerülnek forgalomba.

Palacksörök házhoz szállítatnak.

Első magyar részvény serfözde.
Budapest—Kőbánya.

1360. szám

kíg. 900.

Pályázati hirdetmény.

A bajai járáshoz tartozó Bérégh községben elhalalozás folytán megüresedett községi szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Ezen állás évi javadalmazása a községtől 60 korona és minden szülés után 6 korona.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi április 15-ig nyújtsák be.

Baján, 1901. évi márczius hó 31-én.

Szabovljevits,
szolgabíró.

Le Griffon

valódi francia
szivarkapapír és kúvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.

A legízletesebb és legolcsóbb ásványvíz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben
és vendéglőben“.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: Herzfeld Jakab fiai utóda cégnél Baján.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 30 év óta megbízható bőrdörzsölésül alkalmazatik külszövénynél, oszónál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt becsatláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czögjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgy-szólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.